

glent, hvad Forhandlingerne for nogen Tid siden angik; de angik pointeret bestemt kun dette fra os: Hverken Formanden eller Medlemmerne eller Parti eller Høire eller Venstre maatte have med Afgjørelsen at bestille om, hvorvidt et Medlem vilde aflægge Eden eller ikke; det blev hans egen Sag, naar Eden blev ham præsenteret. Saaledes er vor Stilling. Det ærede Medlem ved det meget godt, ellers kan han læse sig det til ved at læse et Par Linier af det Foredrag, vi tidligere have hørt af det ærede Medlem fra Langeland. Der har han meddelt os, at han ved sit første Møde, da han blev udspurgt af det nidkjære Medlem fra Hjerteminde — som i Forbigaaende sagt forresten er enig med afdøde Professor J. C. Larsen med Hensyn til Fortolkningen af Grundlovens § 79 (N. Andersen: Ja!). Det er altsaa hans Standpunkt; — det ærede Medlem har paa Foranledning af det ærede Medlem fra Hjerteminde erklæret, at han jo maatte være — jeg tror, han brugte Ordet „gal“ —, hvis han vilde søge Valg til Rigsdagen uden at gjøre sig Rede for, hvorvidt han kunde aflægge Eden. Hvor kan saa det ærede Medlem tale om det ærede Medlem fra Langelands megen Tvivlen om, hvorvidt han kunde aflægge Eden eller ikke? Der foreligger jo lige det Modsatte. Det forekommer mig, at det er bedst, vi holde os til det Foreliggende. Det ærede Medlem fra Langeland har altsaa overveiet dette Spørgsmaal og mødt under Valgbevægelsen med en klar Anskuelse deraf og har for sit Vedkommende afgjort Sagen. Det er efter min Mening hans Sag og ikke vor. Vi kunne have nok med at bære vort Ansvar; lad han bære sit. Han har altsaa overveiet dette; han var klar, og, hvad der ogsaa har viist sig, han har erklæret sig villig til at imødekomme Andres Tvivl ved at modtage en borgerlig Formulær, naar den forelagdes ham. Han har aldrig hørt Tvivl om Valget, enten at aflægge Eden, som han mente at kunne aflægge, eller overhovedet ingen Ed at aflægge, og derved ikke blive virksomt Medlem af dette Thing. Naar en Mand har en bestemt begrundet personlig Anskuelse i et saadan alvorligt personligt Anliggende, og han gennem Gransking kommer og siger: Det kan jeg gjøre, saa forstaar jeg, at Andre sige: Saa gjør det da. Min Betragtning er den: Jeg siger ikke engang: Saa gjør det da, men jeg siger til enhver Tid og vil i alle Tilfælde hævde, at den Mand, der bæres herind ved Valgernes Stemme for at tage Plads her, ham alene maa vi fremfor Alt overlade det Spørgsmaal, hvorledes han vil stille sig i den Henseende; lad ham saa — han være, hvordan han vil — tage sit Ansvar, uden at vi tage Noget bort deraf. Men tro vi ikke at kunne gjøre dette, forekommer det mig, at der ikke er Andet at gjøre, end at vi hjælpes ad at komme saavidt, at der hverken er Ærlighed til at give eller tage Noget

af Ansvar bort fra Nogen herinde. — Da jeg hører, Forslaget gaar videre til Udvalg, vil jeg ønske, at man kunde rydde Hindringerne bort paa dets videre Vej. Skal det imidlertid ikke kunne lykkes, og navnlig efter den høitærede Justitsministers Betragtning, vilde jeg ogsaa sætte Pris paa, om det, selv om den meget ærede Minister ikke finder det brændende, gav Anledning til en Grundlovsforandring. Sagen er vigtig nok. Vi behøve ikke at opløse til Sul for det efter Grundlovens Ord. Det vil efter min Mening ikke behøves, før man alligevel skal opløse Folkethinget, og saa kan man opløse Landstinget med, det kan det have godt af — antager jeg. Men den høitærede Minister gif løselig over et enkelt Spørgsmaal, som jeg dog tror har en ikke ringe Interesse. Da nemlig det ærede Medlem for Prestø Amt's 6te Valgfreds lagde J. C. Larsen en Fortolkning af § 79 i Munden, saa sagde den høitærede Minister: „Det er ikke min Fortolkning“ (Afbrydelse af Ministeren). Det tror jeg nok, at den ærede Minister sagde; han benyttede just det Udtryk: „ikke min“, men da den ærede Minister fik Ordet, sagde han: „Jeg har overhovedet ikke sagt, hvilken min Fortolkning er, men det ligger jo heller ikke for.“ Nu vil jeg dog sige, at naar man har den Slags Sager for, navnlig Grundlovens § 79, og man har den ærede Justitsminister i sin Midte, saa ligger det brændende for, saa meget mere, som de Lærde have forskellige Anskuelser om denne Paragraf, at saae vor høitærede ansvarlige Justitsministers Mening at høre om denne Paragraf. Var den meget ærede Justitsminister kommen fra et eller andet Sted til sit Departement igaar, kunde man jo have udfat Spørgsmaalet; men den høitærede Minister er jo saaledes situeret, at han har en Opfattelse deraf. Jeg vilde sætte Pris paa, om den høitærede Minister vilde meddele os den, det ligger virkelig for, det har Betydning.

Tung: Naar en Fremmed, som ikke var vant til at høre vore Forhandlinger her, var kommen herind og havde hørt os forhandle denne Sag, vilde han aabenbart tænke: det er en meget kristelig Forsamling. Det vilde en Fremmed, der ikke var vant dertil, tro. En anden derimod, der kjendte os iforveien, og saa kom ind under disse Forhandlinger, vilde sige: Hvilken Opvækkelse og Opvækkelse der er kommen over Folkethinget! Saaledes vilde han bømme, naar han hørte de Udtalelser, der ere faldne. — Det er en meget alvorlig Sag, vi forhandle, og jeg mener, at i en saadan stor Sag har man godt af at se paa Idealet; selv om Idealet ikke kan naas, er det meget godt at holde sig det for Die, og Idealet er kristelig taget — det er jo det Ord, som vi hævde meget stærkt i dette Thing, og jeg vil haabe mere end af Navn, ligesom jeg ogsaa vil haabe, at jeg vil blive hørt, naar jeg taler —: J